

Leerrede over zondag 18, vraag en antwoord 49 uit de Heidelbergse Catechismus
uitgesproken op 16-05-1972 te Rotterdam-zuid door ds. H. Hofman, evangeliëdienaar.

Zingen - Psalm 132 : 1, 2 en 3

Lezen - Handelingen 1 : 1 t/m 14

Voorrede:

Hetgeen wij met elkander zongen is van die inhoud, dat wij als het ware een blik mogen slaan in het hart van David toen hij vervolgd werd als een veldhoen op de bergen en dat nog wel door zijn eigen schoonvader. Terwijl hij zodanig vervolgd werd, was Davids hart niet bezet met: "Dàt zal God zoeken. Hij zal welhaast mijn recht, voor elks gezicht, doen dagen, als der morgenzonnestralen." Nee, David had andere zaken die hem bezetten en dat was: "Dat hij de HEERE gezworen had, de Machtige Jakobs gelofte gedaan had, zeggende: Zo ik in de tent mijns huizes inga, zo ik op de koets van mijn bed klimme! Zo ik mijn ogen slaap geve, mijn oogleden sluimering; totdat ik voor de HEERE een plaats gevonden zal hebben, woningen voor de Machtige Jakobs!"

De tijd van de richters was voorbij en Saul was op aanwijzing van God door Samuël tot koning gezalfd. Hij had grote daden gedaan, maar hoe was het nu verder? De ark stond in Abinádabs huis geheel in ongebruik, alsof het een museumstuk was. Dat was toch verschrikkelijk!

De ark was in de woestijn gemaakt en op Gods bevel geplaatst in het heilige der heiligen van de tabernakel. De wolk, de heerlijkheid Gods, bedekte de tabernakel. Als de wolk opgeheven werd van boven de tabernakel dan trokken de kinderen Israëls verder, maar als de wolk niet opgeheven werd dan verreïsten zij niet. De ark werd tijdens de woestijnreis - 40 jaren - door de Leviëten gedragen, doch bij bijzonder gewichtige gebeurtenissen werd zij gedragen door de priesters, zoals bij de overtocht door de Jordaan. Zodra de voeten der priesters de wateren der Jordaan raakten, vloten de wateren weg en kwam er een pad. God baande dat pad.

En hoe was het nu? Het heilige was door onheilige handen bediend. Men had geheel uit het oog verloren wat Gods bedoeling was met de ark, want net zoals de heidenen hun afgoden droegen - de Filistijnen bijvoorbeeld hadden hun Dagon - zo had Israël, in de oorlog tegen de Filistijnen, de ark des HEEREN gehaald, opdat God in hun midden zou zijn. Toen de Filistijnen dat hoorden, zeiden zij: "God is in het leger gekomen. Dit zijn dezelfde goden, die de Egyptenaars met alle plagen geplaagd hebben. Zijt sterk, en weest mannen, gij Filistijnen, opdat gij hen niet misschien dient, gelijk als zij ulieden gediend hebben." Toen is er een grote slag geleverd, duizenden en duizenden zijn gesneuveld en de ark kwam in handen van de onbesnedenen.

Daar Israël niet zorgde voor de eer van God, deed God het Zelf. Want nadat de Filistijnen de ark in Dagon's tempel gezet hadden, vond men hem des anderen daags ter aarde gevallen met zijn aangezicht voor de ark des HEEREN. Nadat zij hem weer op zijn voetstuk hadden geplaatst, vonden zij hem de andere dag weer op de grond doch toen zonder hoofd en handen, die lagen op de dorpel. Dat was de aanleiding dat die heidenen niet meer op de dorpel durfden te treden van Dagon's tempel. Zij gingen echter door met de ark te houden, waardoor God hun bezocht met een ellendige ingewandsziekte en met muizen die het gewas opaten. Het eind van alles is geweest, dat zij met elkaar hebben beraadslaagd om de ark op een nieuwe wagen te zetten, er twee zogende koeien voor te spannen en de kalveren op stal te zetten. Als die koeien rechtstreeks naar hun kalveren zouden gaan, dan was het een toeval, maar was het anders, dan zou het een teken zijn dat de God van Israël tegen hen streed.

De koeien gingen recht toe recht aan naar Israël, naar Beth-Sémes. Die mensen van Beth-Sémes hadden in het geheel geen eerbied voor die nieuwe wagen, zij hebben die in stukken gehakt en daarvan een altaar gebouwd en hebben Gode offerande gebracht. Doch toen deden zij nog wat: ze wilden weleens in de ark kijken of daar iets uitgehaald was. Daarin lagen immers de twee stenen tafelen der Wet, de kruik met manna en de staf van Aäron die gebloeid had. Dat kostte duizenden het leven. Toen ook zij niet zorgden voor de eer van God, droeg God daar Zelf zorg voor. Dan wordt de ark in het huis van Abinádab gezet. Daar heeft hij jaren gestaan. Ook in de tijd van Samuël en tijdens de regering van de eerste koning in Israël. Die koning had het zo druk met zichzelf, hij stoorde zich niet aan God. Hij wou God tot zijn knecht hebben in plaats van andersom.

Maar David was tijdens zijn zwerven aan het kermen: "O HEERE! gedenk aan David, aan al zijn lijden." In de ellende en jammer ging hij God gelofte doen, dat hij niet zou kunnen rusten voordat hij:

... een rustplaats voor de HEER,
gevonden had te Zijner eer,
waar Jakobs Machtige verkeer.

Wat bedoelde David hiermede? Zijn bedoeling was om de ark in het middelpunt te plaatsen en dat Israël van Dan tot Ber-séba toe, Israëls God op de rechte wijze zou dienen en eren. Dàt was hetgeen David bij zich had. Daarom was het voor zijn vrienden niet als iets aparts of bijzonders toen David de gelegenheid had om de ark op te halen uit Abinádabs huis en naar Jeruzalem te brengen om aldaar te plaatsen in een tent die David voor haar gespannen had. Dat wóónde in zijn hart. Dat wist een ieder die hem kende, want hij wenste God te eren met de eer die Hem toekwam, die Hij waardig was. Dat is toch de zaak waar het over gaat: God in het middelpunt. Zodoende heeft David gekermd en geen rust gehad, tot hij de gelegenheid had om dat te doen. Ook zij reden de ark op een nieuwe wagen. Maar onderweg struikelden de runderen en de man die zijn hand uitstreekte aan de ark - dus een "goed" werk deed om de ark tegen te houden - valt er dood bij neer. Daarvan lezen wij: "En God sloeg hem aldaar, om deze onbedachtzaamheid." Dan schrikt alles zo geweldig, dat ook David besluit om de ark te brengen in het huis van Obed-Edom.

Na drie maanden, en nadat David gehoord had dat God het huis van Obed-Edom en al wat hij had zegende om der ark Gods wil, riep hij de priesters en de Levieten bijeen en sprak hij dat er niet naar recht gehandeld was, want de ark mocht niet gereden worden, maar moest rusten op de schouders van de Levieten. Dus zij moesten de ark dragen.

Gelijk de ark gedragen moest worden op de schouders der Levieten, zo is ook het werk van de dienaren des Woords, om Christus, Zijn leer en werken als te dragen en uit te dragen in deze wereld. Dàt is de bedoeling van God en waaraan Hij ook Zijn zegen heeft verbonden. Daarom moet een dienaar niet iemand zijn die over de "gangen" spreekt die God met Zijn volk houdt, maar de dienaar moet de Christus verkondigen en niet de christen!

Onder het brengen van offeranden wordt de ark, nu gedragen door de Levieten, opgehaald uit het huis van Obed-Edom en zijn ze in vreugde en blijdschap opgegaan naar Sion. David heeft daarbij zelfs zijn koningsmantel uitgetrokken en draagt ook een linnen lijfrok, hij is net als de Levieten en de zangers gekleed. Hij was één met het volk, want dat waren zondaars, maar hij ook. Zo eerden zij met elkander die hoge God, want Hij wilde in hun midden wónen. Wat denken wij daarvan? Zijn thuis, zijn haardstee onder hen hebben! Daarom huppelde David van blijdschap en verheuging. Wat hierboven in volmaaktheid is, begint hier al bij aanvang.

Toen Michal, zijn huisvrouw, uit het venster keek en David zo zag huppelen, verachtte zij hem in haar hart: is dat nu een koning? Eén die erbij liep net als Jan-en-alleman, dat is toch geen werk. Als David later thuis komt om zijn huis te zegenen, dan wordt hij door zijn vrouw schamper ontvangen. Maar hoe is dan David? Hij zegt: "Ik zal mij nog geringer houden dan alzo." God had haar vader en diens huis verstoten om geen koning meer te zijn, maar David wenste een knecht van God te zijn en God wilde dat hij koning was.

De opvoering van de ark uit het huis van Obed-Edom naar Sion - opdat daar het middelpunt, het trefpunt zou zijn voor een ieder die God vreesde en eerde - is als een beeld van Christus' hemelvaart. Hij is immers ten hemel gevaren en heeft daar de eerste plaats ingenomen. Hierboven staat Hij in het middelpunt, als het Lam staande als geslacht in het midden van de troon. Een ieder wiens ogen daarvoor open gaan die eert daarin Jezus Christus.

Van nature zouden wij Hem graag hier hebben. Ook de discipelen hadden dat graag, maar Jezus sprak tot hen: "Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God", met andere woorden, wees niet zo verslagen omdat Ik u gezegd heb dat Ik heenga: "Geloof ook in Mij." Hij was immers ook waarachtig God. Daarmede wilde Jezus als te kennen geven: "Ik zal het in alles maken, laat het nu eens helemaal op Mij aankomen." Ze hebben het uit de armoede ook moeten doen.

Hij is gestorven, opgestaan en is zegenend ten hemel gevaren. Zó zegenend ten hemel gevaren alsof Hij wilde zeggen: "Jullie mogen erven wat Ik verworven heb, ook voor al degenen die door jullie woord in Mij zullen geloven." Wonderlijk niet? Oh, dat is toch zo'n uitnemende zaak. De verdienste van Christus, Zijn verworven schatten zijn voor hun. Daarvan lezen wij ook in de vijftiende psalm: "De verborgenheid des HEEREN is voor degenen, die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken."

Wij willen echt "gevormde" mensen zijn - zó moet het zijn, zó moet het worden - maar dat is niet de bedoeling. De bedoeling is, dat wij ons onderwerpen zo diep gezonken te zijn, dat, als ons dat Kindeke in Bethlehem niet was geboren, Die àlles voor ons heeft gedaan, dan waren wij gewis verloren. Maar dat Kind is ons geboren, en door Zijn arbeid, is er geen verdoemenis voor allen die Hem eren, erkennen, huldigen en vrezen.

Tekst.

De afgelopen dagen hebben wij reeds vier keer gesproken over de hemelvaart van Christus. Doch heel de middag is er in mijn gemoed om daar nog wat over te spreken. Laten wij nu spreken uit de catechismus, daarvan zondag 18 en nader over vraag en antwoord 49:

Vr. Wat nut ons de hemelvaart van Christus?

Antw. Ten eerste, dat Hij in de hemel voor het aangezicht zijns Vaders onze Voorspreker is. Ten andere, dat wij ons vlees in de hemel tot een zeker pand hebben, dat Hij, als het Hoofd, ons, zijn lidmaten, ook tot Zich zal nemen. Ten derde, dat Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand zendt, door Wiens kracht wij zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, en niet dat op de aarde is.

Zingen:

Psalm 145: 4

Al wat Gij wrocht, zal juichen tot Uw eer; ...

Leerrede.

Ursinus en Olevianus de opstellers van dat, door de eeuwen heen, zo vaak aangevochten boekje: "De Heidelbergse Catechismus", spreken in deze zondagen naar aanleiding van de twaalf geloofsartikelen. Daarin komt dikwijls voor: "Wat gelooft gij?", maar hier bij de hemelvaart wordt gevraagd: "Wat nut ons de hemelvaart van Christus?" Mag ik ook ulieden deze vraag stellen?

Het is nog maar enkele dagen geleden dat wij die dag gevierd hebben. Wat nut, welk profijt, welke vrucht is er bij ons van de hemelvaart van Christus? Mijne vrienden, dat is een vraag van het grootste belang. Immers, de Zoon Gods, heeft plaats genomen aan de rechterhand Gods des Vaders en zal daar blijven tot de jongste dag. Dan zal Hij, zoals wij zo-even hebben gelezen, wederkomen zoals Hij heengegaan is. Dus dat is in ons vlees en in onze natuur, want Hem is gegeven alle macht in de hemel en op deze aarde.

De Koning is niet ten hemel gevaren omdat Hij hier het veld moest ruimen, maar is heengegaan als Overwinnaar. Overwinnaar over de zonde, de dood, het graf en de hel. Dus volkómen Overwinnaar! Alle machten, waaronder het mensdom gevangen is, heeft Hijzelf gevankelijk meegevoerd. Immers, wij zijn gevangenen van de zonde, van de dood, van het graf en van de hel. Wij kunnen daarvan niet loskomen, maar de Koning heeft Zich, om zo te spreken, gevangen laten nemen en daarin is Zijn Almacht openbaar gekomen, want Hij is opgestaan uit de doden, Hij heeft bewezen de grote Triomfator te zijn en heeft plaatsgenomen aan de rechterhand Gods des Vaders. Wat Hij gedaan heeft, dat deed Hij voor Zijn kerk.

Als gesproken wordt dat Hij gezeten is aan de rechterhand Gods, dan wordt daarmee niet tegengesproken wat de eerste bloedgetuige - Stefanus - zei: "Ik zie de hemelen geopend, en de Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods", want dat gaf te kennen dat de Koning gereed stond om Zijn dienaar te ontvangen. Met het zitten aan de rechterhand Gods des Vaders, hebben wij echter te verstaan, dat door de Koning alles gedaan was waartoe de Vader Hem op aarde gezonden had - Hij had geboet, betaald, en de dood, de zonde, de duivel overwonnen, gerechtigheid verworven - wat moest de Koning hier nog meer doen?! Daarom is Hij dáár plaats gaan nemen als die Zijn arbeid verricht had: "Verre boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en alle naam, die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomstige."

Hij is daar niet op een zodanige wijze dat Hij als spelend is met de engelen en zij spelend zijn voor Zijn aangezicht. Wij lezen in Spreuken acht, dat eer de aarde op zijn grondvesten zonk, was Hij geboren, spelend in de wereld Zijns aardrijks, en Zijn vermaken was met de mensenkinderen. Daaruit nodigt Hij: "Nu dan, kinderen! hoort naar Mij; want welgelukzalig zijn zij, die Mijn wegen bewaren." Want, Hij bemint zondaren, krachtens eeuwig, onveranderderlijk welbehagen Gods. Hij is aan de rechterhand Gods, aldaar Zijn gemeente ten goede.

De onderwijzer zegt daarvan: "Ten eerste, is Hij in de hemel voor het aangezicht Zijns Vaders onze Voorspreker." Pleitbezorger, Tussenpersoon.

Bedenk eens, hier op aarde was de Koning de biddende. In Johannes 17, het hogepriesterlijk gebed, lezen wij dat terwijl Hij hier nog op aarde was, reeds bad alsof Hij hier niet meer was, zeggende: "Ik ben niet meer in de wereld, maar deze zijn in de wereld, en Ik kome tot U, Heilige Vader, bewaar ze in Uw Naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als Wij." Hij heeft hen lief met een eeuwige, onbegrijpelijke, een onuitsprekelijke liefde.

Zijn gemeente is een gemeente van zondaren, die, wanneer zij zichzelf als zodanig leren kennen, dan gaan zij God eren in Zijn rechten en bekennen dat zij helwaardig zijn. Dat zij dat rechtvaardig verdiend hebben en daarbij niets te zeggen hebben. Het is toch wat dat de Koning zodanige mensen neemt? Die buit Hij uit de diepten der hel, uit het verderf. Hij verlost hen van de toorn en gramschap Gods, haalt ze onder de vloek der Wet uit, verlost hen van de heerschappij der zonden, des duivels. Hij neemt ze als zondaars, als grote zondaars.

Laatst hoorde ik nog van iemand: "Ik begrijp niet dat alles zo blijft zitten." Toen vroeg ik hem of hij wel behoorlijk zondaar was; of heel die boel van binnen wel behoorlijk open was. Want daaraan ontbreekt het dan. Als bij ons de boel niet behoorlijk open is en wij niet zien wat wij geworden zijn door de zonde dan blijft daar zitten: deugd, goed werk, vermeningen en staan wij te hoog met onszelf. God heeft in de staat der rechtheid gesproken: "Ten dage, als gij daarvan eet, (van de boom der kennis des goeds en des kwaads) zult gij de dood sterven", zijnde de lichamelijke, de geestelijke en de eeuwige dood en daar liggen wij van nature allen in. Die staat moeten wij zó leren kennen, dat wij verenigd worden met: dat ben ik onderworpen; de tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood, daarbij heb ik niets in te brengen. Zulke zondaren neemt de Koning, zùlken.

Dat heeft de bruid wel verstaan, als zij spreekt: "Ik ben zwart, doch liefelijk (gij dochteren van Jeruzalem!), gelijk de tenten van Kedar, gelijk de gordijnen van Sálomo." Christus neemt hen zoals ze zijn, zwart, als de tenten van Kedar.

Laatst vroeg ik aan iemand, hoe het daar nu was met die mensen die nog als nomaden leven. Nu, dat was nog precies eender, ze doen niets aan hun tenten totdat hij van ouderdom in elkaar stort. Dan moet er een nieuwe komen waaraan zij in de loop der jaren ook niets doen: stinken, vies! Maar ook daarin blijft men wonen tot ook die tent weer van ouderdom in elkaar stort. Nu, hierbij wordt in het Hooglied onze staat vergeleken, want wij zijn ook niet voor verbetering vatbaar of geschikt. En onze staat in Christus wordt voorgesteld te zijn liefelijk, gelijk de gordijnen van Sálomo, als een kunstgewrocht van de genade Gods. Laat ons bedenken dat Paulus daarvan zelfs zegt: "Gij zijt in Hem - dat is in Christus - volmaakt." Maar in zichzelf zijn en blijven ze zondaren.

Wij hebben reeds dikwijls gezegd dat, als een Europeaan met een zwarte negerin trouwt, al zijn zij veertig jaar met elkaar getrouwd dan is zij nog even zwart. Zij kunnen in die tijd wel meer naar elkander gegroeid zijn, maar de zwarte huid blijft zwart. Zo is ook de ervaring van alle kinderen Gods, die, als zij eerlijk zijn, moeten bekennen dat zij in zichzelf zondaars zijn en blijven. En zó bezit Christus hèn. Wie zijn wij elke dag? Ja, zondaars! Als zodanig staan wij daarin op en gaan wij naar bed. Wetsovertreders!

Christus, aan de rechterhand des Vaders gezeten, is daar in ons vlees, in onze natuur. En wat doet Hij daar? Hij vertegenwoordigt daar heel Zijn kerk. Wat een liefde, niet? In ons vlees? Ja, maar dat sterfelijke heeft onsterfelijkheid aangedaan en dat verderfelijke heeft onverderfelijkheid aangedaan. Nochtans is het ons vlees en onze natuur. Paulus heeft dat zo verstaan, dat hij daarvan zegt: "Heeft ons - toen wij dood waren door de misdaden - levend gemaakt met Christus, en heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus." Hij wilde te kennen geven: Hij vertegenwoordigt ons daar, zodat wij als mede gezeten zijn in de hemel. Hij is daar in ons vlees en onze natuur met Zijn Vader gezeten in de troon.

Nu mogen wij hier soms klagen vanwege de zonde en beproeving: "De HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten", doch also zegt de HEERE: "Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten. Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd." De koning heeft Zijn gemeente gekocht met Zijn bloed, Hij heeft Zich aan het kruis laten nagelen, is een vloek geworden voor vervloekten, dragend de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht.

Wij lezen van Johannes toen hij op Patmos was, dat hij in een gezicht zag, dat in de rechterhand Desgenen, Die op de troon zat een boek was, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen, en dat niemand waardig gevonden was dat boek te nemen en zijn zegelen te verbreken. Dan staat er: "Ik - Johannes - weende zeer, dat niemand waardig gevonden was, om dat boek te openen, en te lezen, noch hetzelve in te zien." Die zonde, die zonde toch, hé!

Want Schepper en schepsel behoren bij elkander. Maar er kwam één van de ouderlingen tot Johannes en zei: "Ween niet; zie, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken." Dan zegt Johannes niet: "En toen zag ik een leeuw, in jeugd en in kracht", nee, maar: "En ik zag, en ziet, in het midden van de troon, en van de vier dieren, en in het midden van de ouderlingen, een Lam, staande als geslacht." Dat zegt ons, dat alleen het offerwerk van Christus rechtsgeldigheid heeft in de troon van God. Dat Offer staat daar in het middelpunt, Dat is voor Gods aangezicht. Dus die heilige, vlekkeloze Majesteit ziet daar Hem, Die Zich als een offer gaf.

Ik leg daar de nadruk op, opdat wij zouden weten dat Hij - die de Voorspreker is voor Zijn gemeente - de hoogste rechten heeft. Want Hij is dat Lam, Die aan alle eis en recht der Wet heeft voldaan, Zich ten offer gevend, waarin het Deugdenbeeld Gods is verheerlijkt. Daarom lezen wij: "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt."

Als de Koning zo spreekt: "Ik wil", wat doet de Koning dan? Niets anders, dan dat Hij pleit en handelt overeenkomstig dat verbond dat in de eeuwigheid is gesteld tussen de Vader en de Zoon. Want de Koning mag eisen: "De heidenen tot Zijn erfdeel, en de einden der aarde tot Zijn bezitting." Daaruit zegt Hij: "Ik wil, ... opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad van vóór de grondlegging der wereld." Immers is dat de bedoeling dat zij mede in de vreugde van de Koning zouden delen.

Het gebeurde eens in een bitter en zwaar kruis (wat mij nooit bespaard is gebleven) dat de overwinningskroon zo vlakbij me glinsterde dat ik die als voor het grijpen had. Maar toen kwam voor de dag dat het zo niet kon. Waarom niet? Door de zonde moesten ziel en lichaam eerst scheiden, dat was vaste wet en besluit des hemels en daarbij was het een daad Gods. Daarom, al hangt de overwinningskroon vlak bij ons, en wij zouden die willen nemen, dan grijpen we er nog naast. Maar die krijgen wij straks, die kroon wordt ons dan op de slapen gedrukt, om die dan terstond voor het Lam neer te werpen.

Wij zeiden reeds dat Zijn gemeente een vergadering is van zondaren, want telkens komt voor de dag: wie ben ik; waardoor soms alle vrijmoedigheid ons ontvalt, hoewel er staat: "Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft." Maar als wij zien op ons ik, dan krijgt onze vrijmoedigheid een flinke duw. Daarom willen wij u wijzen op de Persoon Christus, dat Hij daar is als het Lam Gods, als de Vertegenwoordiger van Zijn gemeente, een gemeente van zondaren.

Hij is zulk een Bidder, dat als de Koning tot Zijn Vader bidt en spreekt over Zijn discipelschaar die Hem gevolgd is, dan heeft de Koning het er niet over, dat zij Hem in de steek gelaten hebben en dat Petrus Hem verloochend heeft, neen, dat dekt Hij toe met Zijn arbeid. Welk een Koning is Hij. Wij lezen: "De liefde vergaat nimmermeer", en: "Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen." Die liefde kunnen wij bij de Koning vinden. Hij is bij de Vader die grote Advocaat.

Een advocaat handelt met de wet, hij is daarom ook een kenner van de wet. Dus voor de rechtbank komt hij met dat en dat artikel van de wet en gaat aan het pleiten. De Koning is een bekende in het hemelhof, want er is niemand die Zijn Vader kent zoals Hij Hem kent, niemand heeft ooit zo diep in het Vaderhart gezien als de Koning. Men zal zeggen: "Hij is mede God." Ja, inderdaad, maar ik bedoel als Borg en als Middelaar. Want die zaken moeten wij ook onderscheiden.

Toen ik verleden week op het kerkhof stond te spreken, viel m'n aandacht erop, dat bij de dood alles ophoudt wat van de mens is. Het is nu een tijd van redeneren. Daaruit spreekt en schrijft men dat de tijd nadert van het einde van de wereld. Zelfs heeft men in het verleden meermalen uitgerekend wanneer dat zou zijn, maar Christus zegt: "Van die dag en die ure weet niemand,

dan Mijn Vader alleen." Ook de Zoon des mensen niet, wel naar Zijn Godheid, maar niet naar Zijn mensheid, Hij is één met Zijn gemeente. Daarom geeft de Koning hen te kennen: houden jullie je daar nu buiten, want van die dag en ure weet niemand.

Toen Hij ten hemel voer en de discipelen hem vroegen: "Heere, zult Gij in deze tijd aan Israël het Koninkrijk wederoprichten?", sprak Hij: "Het komt u niet toe, te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft." Laat ons maar achteraankomen, dat is genoeg.

Wij bedoelen: dat er niemand anders dan de Koning zo diep in het hart van Zijn Vader heeft gekeken, want toen Hij riep: "Mijn God, Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?", is daar terstond - als antwoord van Zijn Vader - de zon weer met haar kracht, glans, licht en met haar stralen. Hij was verlaten, opdat Zijn gemeente nooit meer verlaten zou worden. Zien wij wel wat de pleitgrond is? Dat is de arbeid van die grote Voorspreker. Hij neemt het voor Zijn ellendigen op als alles hun ontvalt.

Ten tijde dat ik vier weken verkeerd heb onder de breuk van land, volk en kerk, zag ik er zo slecht uit, dat 'k had als geen gezicht meer. Altijd was ik sterk geweest, maar toen was het zo, dat ik zelfs geen kracht meer had om de bijbel op te tillen. Al mijn krachten waren er aangegaan. Toen, de laatste nacht van die periode aanbrak, viel alles innerlijk zo vlak, dat ik was het gelijk met God eens: al liet Hij het zeewater stromen van de Schelde tot aan de Dollard bij de Duitse grens, waardoor heel Holland zou verdwijnen, dan was Hij nog heilig in Zijn richten en rechtvaardig in Zijn oordelen. Maar, wat zou Hij dan met Zijn grote Naam doen? Toen ik als een schuldige op de grond lag, was het: "Kinderkens, indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige; en Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld." Oh, wat trad daar de Koning als Overwinnaar op voor het aangezicht Zijns Vaders.

Ja, mijne vrienden, dat is toen persoonlijk geweest en vanaf de zomer in 1929 heb ik onder dat alles gelopen tot 1963. In dat jaar ben ik in een nog nadere aanraking met Gods Majesteit geweest en ben bij vernieuwing geheel aan Zijn kant komen te staan. Sindsdien ben ik net als een vrouw wier man in het buitenland is en die daarnaar uitkijkt: wanneer zal hij terugkomen. Zó ben ik, Hem verwachtend. Want dat zal gebeuren! Soms lig ik met mijn handen boven m'n hoofd als ik niet kan slapen: "Heere Jezus, soms is het of ik Uw voetstappen verneem. Mag die tijd korten, want zo is er toch geen toekomst meer voor onze jeugd, voor onze kinderen." Wat soms lijkt, is schijn! Ik bid u, wil daar toch rekening mee houden.

In die tijd toen het oordeel van God op mij lag, was het of ik daar zelf bij was, hoe in 1795 te Parijs God aan de kant is gezet en men daar, in de grootste kathedraal, een dame in grote statie opvoerde die de rede, het rationalisme, voorstelde. De volkeren der aarde hebben de dochteren van een vreemde God getrouwd en dat is in de troon bij God bekend.

Ook hier in Nederland werd Christus in 1795 buiten de deur geplaatst, zowel van de staat als van de kerk. Sindsdien rust het oordeel op heel kerkelijk Nederland, zonder onderscheid. Ik spreek dus niet over die of die kerk, een zware of een lichte kerk, hervormde kerk of een kerk van afscheiding, nee, het gehele kerkelijk bestel ligt onder het oordeel. Ook wij, zoals wij vergaderen, zijn daar bij ingesloten, want wij zijn geen aparte mensen. Men denkt dat wel eens en zo praat en schrijft men wel eens, maar ik heb nooit gezegd dat men bij ons zou moeten komen. Ik ben een schippersjongen en wat ik doe, dat doe ik alleen omdat Christus als Hoofd van Zijn gemeente mij dat opgelegd heeft. Ik hoop dat God mij bewaart voor een eigen pad want dan moet ik de gevolgen zelf dragen. De ganse staat van oordeel en ellende is zo schrikkelijk dat ik niet wens om er zelf van te moeten oppakken, omdat ik mij er in begeven zou hebben. Daarom heb ik me steeds afzijdig gehouden en mij alleen gehouden aan wat Hijzelf mij heeft opgelegd. En het oordeel blijft doorwerken.

Toen Elia sprak, wonderen deed, het land doortrok, deed het zich aanzien, in het bijzonder nadat de Baälpriesters en de profeten van het bos geslacht waren, dat er verandering zou komen. Elia verkreeg zelfs die kracht dat hij voor het aangezicht van Achab, die met paard en wagen wegreed, uitliep tot daar men kwam te Jizreël, en God antwoordde met een overvloedige regen. Doch dan is daar Izébel die hem laat weten: "Voorzeker, ik zal morgen omtrent deze tijd uw ziel stellen, als de ziel van één hunner." En nu diezelfde man, ... hij vlucht! Zou nu al zijn arbeid tenietgedaan worden?

God was in menig opzicht wel verheerlijkt geworden, maar het land als land, de natie als natie, daarin was niets veranderd. Daarom zegt hij bij de berg Horeb dat hij wel wenste te sterven. God wijst hem een opvolger aan en hij krijgt bevel om Jehu tot koning over Israël te zalven, en zelfs om iemand van buiten de grenzen, Házaël, tot koning over Syrië te zalven, die Gods oordelen zou uitwerken. Dan lezen wij, dat Elia, die grote man Gods, onder het oordeel werd weggenomen in een onweder, met vurige paarden en wagenen.

Men mag zeggen, maar er bleef een Elisa achter. Inderdaad en hij heeft grote wonderen gedaan en zijn naam is ver buiten de grenzen van Israël bekend geworden. Maar wat is het einde geweest? Geen wederkering tot God.

Koning Joas, mede een dienaar van de gouden kalveren dienst, bezocht Elisa toen hij ziek was. Hij had geweend en gezegd: "Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiteren!" Dus, als gouden kalveren dienaar heeft hij nog gesteund op Elisa. En Elisa, die het goede bedoelde met het land, zegt tot hem: "Neem een boog en pijlen, en doe het venster open tegen het oosten." Als hij dat gedaan heeft, dan legt Elisa zijn hand op des konings handen en zegt: "Schiet! Het is een pijl der verlossing tegen de Syriërs." Daarna zei Elisa: "Neem de pijlen - en - sla tegen de aarde." Joas doet dat drie keer. Dan lezen wij: "Toen werd de man Gods zeer toornig op hem, en zei: Gij zoudt vijf- of zesmaal geslagen hebben, dan zoudt gij de Syriërs tot verdoens toe geslagen hebben; doch nu zult gij de Syrirs driemaal slaan." Want God hield toch Zijn bemoeienissen met dat volk.

Daarna lezen wij dat Elisa stierf en begraven werd. Men mag zeggen, dus niet met vurige paarden en wagenen zoals Elia ten hemel is opgevaren. Nee, Elisa is gestorven en begraven. Daarna, toen men een dode wilde begraven, vond er plotseling een inval plaats van een bende Moabieten. In hun haast om weg te komen wierp men de dode in het graf van Elisa. Toen die dode het gebeente van Elisa aanraakte, moest de dood vluchten en stond die man op uit dat graf. Was het gebeente van Elisa dan zo heilig, dat die dode man toen hij dat aanraakte weer levend werd? Nee, maar God predikte nog aan Israël, dat Hij Zijn wetten gegeven had waarvoor zowel Elia als Elisa partij hadden getrokken. God had gesproken dat als zij Zijn wetten, rechten en inzettingen onderhielden dan zou op het schelden van een enige, éénderuitend en op het schelden van vijf zouden alle vijanden vluchten. Maar nu zij des HEEREN Woord verworpen hadden, konden zij zelfs een dode niet eens fatsoenlijk begraven. Zo was er nog prediking dat alles onder het oordeel lag. Er was geen wederkering tot God, niet onder Elia en ook niet onder Elisa, dat wilde God hen te kennen geven.

In de gehele wereld, ook in Nederland is er wel van alles gepasseerd: revolutietijd, de tijd van Napoleon, de tijd van het modernisme, oorlog met België, allerhande ziekten, wereldoorlogen en ... men gaat gewoon door. Men eert en dient de god van de rede. Dat wordt gedaan door zowel de landelijke, provinciale als gemeentelijke overheden, door kinderen, volwassenen, ouden van dagen. Op alle terrein geldt: mijn inzicht, ik denk, ik acht, ik vind, het betaamt en past. Maar het is alles rationalisme, de god van de rede! Niet: God zegt in Zijn Woord en dat wij daaronder buigen.

Vrome praatjes over de bijbel van: het hoort en het moet, hebben geen enkele baat. Wij moeten Gods Woord over ons laten heersen en niet zo, dat wij met de Bijbel doen met nog wat vrome praatjes erbij, van: dat is zonde, dat mag niet, ja, zó en zó zou het moeten. Ons behoort: "Ik zal

mij buigen, op Uw eis", en dat wij bukken onder God. Daarom zegt die Majesteit: "Keert weder tot Mij, zo zal Ik weder tot ulieden keren." Daar loopt het over.

Eertijds dacht ik, daar kom ik nooit uit, daar ga ik aan ten onder en dan verbeeldde ik mij dat mijn familie nog jaren nadien nagewezen zou worden: kijk dat is een broer, zus, neef of nicht van hem waarover God Zijn fiolen van toorn heeft uitgegoten, verschrikkelijk. Zó was dat! Maar toen werd Christus mijn Voorspraak. Je kunt toch wel begrijpen dat ik veel van die Koning houd, niet? Dat is toch als vanzelfsprekend. Hij was mijn Voorspreker voor het aangezicht Zijns Vaders, en dat op een zodanige wijze, dat God Zijn toorn aflegde en ik werd in Christus in de genadestaat hersteld. Hij is en blijft steeds onze Voorbidder.

Toen mijn 40-jarig ambtsjubileum herdacht was en wij 's avonds thuiskwamen, raakte ik geheel ten einde raad, want ondanks alle kruis en ellende die er gepasseerd waren, zag ik de weldaden Gods om mij heen opgestapeld. Waar ik eerst in gelopen had, dood door de zonden en de misdaden, daar was de slijmhuide van m'n zonde mij nagelopen, maar waar ik m'n voeten gezet had nadat ik in Christus hersteld was, daar had God zegen achtergelaten, in: zondaars te sterk te worden, te roepen, te trekken, te bekeren. Hoeveel waren er hierboven al ingezameld? Ik wist niet wat ik moest beginnen. Ik ben maar op de grond neergevallen en laat er toen openkomen dat Hij niet alleen de Biddende maar ook de Dankende Hogepriester is. Ja, je moet maar een zondaar zijn, die in alles te kort schiet. Dáár is Hij de Biddende maar ook de Dankende. Hij is die Engel met dat reukwerk. Maar nu ook de gebeden en de dankzeggingen der Zijnen, stijgen als reukwerk op voor de troon van God, daar zij gemengd zijn met het reukwerk Zijner verdienste. Daarom zijn zij Gods geliefde kinderen. Hij is de eigen natuurlijke Zoon van God maar zij worden om Zijnentwil tot kinderen Gods aangenomen. Wij zullen over de volgende zaken ook nog iets zeggen.

Er volgt: "Ten andere, dat wij ons vlees in de hemel tot een zeker pand hebben, dat Hij, als het Hoofd, ons, Zijn lidmaten, ook tot Zich nemen zal."

Alle gelovigen zijn lidmaten van Christus en van de heilige algemene christelijke kerk, verspreid over de lengte en breedte der aarde, uit alle geslachten, talen en natiën. Nu is het zo, dat er maar één kerk is, een deel hierboven in triomf en in heerlijkheid en een deel hierbeneden in de strijd. Het Hoofd der kerk is aan de rechterhand Gods des Vaders gezeten als een zeker pand. Hij, als Hoofd is reeds boven, maar Hij heeft gebeden: "Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn." En: "Ik wil, dat waar ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad, vóór de grondlegging der wereld." En door die vereniging des geloofs is het, dat ze vlees zijn van Zijn vlees en been van Zijn beenderen. Hij verhoogd, aldaar zijnde als hun vlees en hun gebeente en zij hier zijnde, maar ze behoren wel bij elkander.

Nu hebben zij dit als pand: straks neemt Hij ons tot Zich. Daarom sprak Hij: "Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weder en zal U tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben." Die zaken zijn waar en zeker. Die vereniging des geloofs wordt ook wel vergeleken bij een huwelijk, waar Hij de Man is en zij de bruid genoemd wordt, ook wel de Vrouw des Lams. Man en vrouw horen toch bij elkander, dus Christus en Zijn gemeente horen ook bij elkander. Hij is in de hemel hun ten goede, maar zij zullen Hem volgen. Nu hebben zij als 't ware pand in de hemel.

Een deel van Zijn gemeente - degenen, die reeds ingezameld zijn - is reeds met Christus in de hemel. Maar zij die nog hier leven en tot hetzelfde lichaam van Christus behoren, zullen ook eenmaal volgen. Daarom kunnen wij gerust zeggen tot degenen, die Hij met ziel en lichaam gekocht heeft, wanneer wij hen naar hun laatste rustplaats brengen - onder de hoede en zorg Christi, Die het stof bewaart tot de jongste dag -: tot morgen, de morgen der opstanding. Vlees ten pand, is dat niet uitnemend?!

Nu nog een paar woorden van het derde. Wij lezen: "Dat Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand zendt, door Wiens kracht wij zoeken hetgeen Boven is, waar Christus is, zittende aan Gods rechterhand, en niet hetgeen op de aarde is."

Is dat niet een schoon en verheven pand in de hemel: Christus in ons vlees en natuur? En nu zendt Hij vandaar ook Zijn Heilige Geest tot een tegenpand. Daarom was ook Zijn woord: "Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden." En sprak ook: "Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven." De Heilige Geest is niet een zekere kracht, maar Hij is mede een Goddelijk Persoon, eens-wezens met de Vader en de Zoon en uitgaande van de Vader en de Zoon, als adem des levenden Gods. Nu zendt Christus vanuit die verhoogde staat Zijn Geest als tegenpand, want wij zijn hier zo eenzaam, dolend in een land van vreemdelingschappen.

Van die Trooster, namelijk de Geest der waarheid, sprak Hij: "Die zal bij u blijven, en zal in u zijn." Die Geest is als een verzegelde brief waar een stempel op gezet is. Men doet dat bij een waardevol stuk, waarop tegelijkertijd aangegeven staat van wie het afkomstig is. Zó is het ook met de derde Persoon, de Heilige Geest, komende van de Vader en de Zoon als adem des levenden Gods, opdat zij alzo zijn als een stuk van waarde. Immers, hun namen staan geschreven in de hemelen en hier hebben zij die Geest tot een tegenpand.

In het Koninkrijk der Nederlanden lezen wij op guldens en rijksdaalders: "God zij met ons." Maar van die dierbare Geest lezen wij: "Hij zal bij u blijven - en - Die zal Ik tot u zenden." Die Geest gaat hun leiden in al de waarheid, Hij neemt uit Christus volheid en gaat het hun verkondigen. Hij is in dit leven de Trooster, Hij is gegeven tot Leidsman. Daarom geeft het niet al zeggen wij: wat ben ik toch een zwarte bruid, of: wat ben ik toch een onwetende hals. Maar laten wij ons door die Geest laten leren, leiden, dienen; dan moet die Geest maar heerschappij voeren.

Daarvan spreekt hier de catechismus: "Door Wiens kracht wij zoeken hetgeen Boven is." Dat is het eigen werk des Geestes. Soms kan het wel zo zijn, dat als wij door eenzaamheid als overstelpt zijn, zeggen: "Ja, er is helemaal niets bij mij", en dat dan toch voor de dag komt:

Ik voel tot sterking,
nu de werking,
van dat leven,
wat Gij o God, mij eens zult geven.

Dan worden wij opgewekt. Dàt is door de kracht van die Geest. Wij zijn niet zulke geestelijke mensen. Wij behoeven ook geen eerbied te hebben voor alle hoge geesten, wij moeten maar kijken welke vrucht er voor de dag komt, is daar vrucht des Geestes. De vrucht des Geestes wekt ons op: "Door Wiens kracht wij zoeken hetgeen Boven is, waar Christus is, zittende aan Gods rechterhand, en niet hetgeen op de aarde is." Met andere woorden: "Waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn."

Een paar weken geleden was het zo, dat mijn vrouw zei: "Maar man, dat is toch verschrikkelijk, kun jij je nu geen enkele naam meer herinneren?" Ja, ik kon niet op de gedachte komen dat zo'n ding waar je op gaat zitten een stoel heet. Je zal zeggen, maar man, man, man, zou je dan kinds worden? Nee, dat was het geval niet, maar ik was zo bezet met Jezus, Jézus en JEZUS alleen, dat ik geen naam meer wist te geven aan alles wat hier op dit benedenrond is. Ze konden van mij de hele wereld wel krijgen voor twee duiten, ik had er geen belang bij, maar die JEZUS Jammer dat wij er niet van kunnen spreken zoals ons wel betaamt. Het is hier slechts een stotteren. Maar die Jezus geeft voor één pond kruis, wel duizend ponden vreugd. Zodanig is Jezus Christus! Daarom zoeken ze waar Hij is en niet wat op deze aarde is.

Mijne vrienden, als wij daar mogen komen, dan komen wij niet als vreemden, hoor. Wij zijn bekenden in het hemelhof. Bij en door Christus bekend, Hij is daar de Voorbidder. Ook de engelen zullen de gelovigen kennen, gelijk de gelovigen de engelen zullen kennen. Daarom, als wij dit leven hier zullen verlaten, dan kunnen wij zeggen, dat wij mogen gaan rusten, en geldt ... eindelijk thuis! De zwerftocht geëindigd. Hij is vast voorgegaan en zij mogen volgen.

Die hoop (als wij die hebben) moet al ons leed verzachten.
Komt, reisgenoten, 't hoofd omhoog
Voor hen, die 't heil des HEEREN wachten,
zijn bergen vlak en zeeën droog.
O zaligheid niet af te meten,
o vreugd, die alle smart verbant!
Daar is de vreemd'lingschap vergeten,
en wij, wij zijn (voorgoed) in 't Vaderland!

Achternvolg, heilige en zegene Hij ons het Woord en getuigenis, Zijn Naam tot dankzegging.
Amen.

Slotzang.

Psalm 29: 6

Looft de HEER, die wond'ren werkt; ...

Zegen.